

ОБЛАСНА ПРОГРАМА

**фінансової підтримки енергозбереження у Тернопільському національному економічному університеті та Буцацькому коледжі Подільського державного аграрно-технічного університету
на 2018 рік**

Паспорт програми

1.	Ініціатор розроблення програми	Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення програми	Програму розроблено відповідно до Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 06 серпня 2014 року № 385, на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 11.02.2009 року № 159-р «Деякі питання реалізації державної політики у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів», постанови Кабінету Міністрів України від 18 березня 2015 року № 196 «Деякі питання державного фонду регіонального розвитку» протокольного доручення заступника голови – керівника апарату обласної державної адміністрації Вонса І.В. від 11 жовтня 2017 року.
3.	Розробник програми	Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
4.	Співрозробники програми	-
5.	Відповідальний виконавець програми	Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
6.	Учасники програми	Управління освіти і науки облдержадміністрації, Буцацький коледж Подільського державного аграрно-технічного університету, Тернопільський національний економічний університет.
7.	Термін реалізації програми	2018 рік

8.	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні програми (для комплексних програм)	Обласний бюджет; кошти державного фонду регіонального розвитку; кошти інших джерел
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього, в тому числі:	13914,976 тис. грн.
1)	коштів обласного бюджету	2279,800 тис. грн.
2)	коштів інших джерел	579,800 тис. грн.
3)	кошти державного фонду регіонального розвитку	11055,376 тис. грн.

1. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована програма

Пріоритетами розвитку області, що сприятимуть забезпеченню стабільності соціально-економічного розвитку, зростанню конкурентоспроможності регіону на внутрішньому та зовнішніх ринках, підвищенню якості життя населення є: розвиток людського капіталу та підвищення стандартів життя населення; підвищення конкурентоспроможності регіону; розвиток сільських територій, а також вжиття вичерпних заходів щодо покращення енергозбереження у освітніх навчальних закладах.

Результати аналізу діяльності Тернопільського національного економічного університету та Буцацького коледжу Подільського державного аграрно-технічного університету показали ряд проблем у їх функціонуванні щодо здійснення заходів енергозбереження наявної навчально-матеріальної бази.

Для забезпечення якісної фахової підготовки студентів, висококваліфікованих, конкурентоспроможних кадрів відповідно до вимог ринку праці існує потреба здійснення заходів щодо ефективного енергозбереження, а також залучення до цього процесу коштів державного фонду регіонального розвитку, обласного бюджету, підприємств, установ, організацій та їх об'єднань, незалежно від форм власності та підпорядкування на відповідній території.

Тернопільським національним економічним університетом протягом останніх трьох років замовлено та виконано наступні роботи па послуги на суму 1870,000 тис.грн.:

- 1) аварійний ремонт облицювання фасаду гуртожитку (2014 р.);
- 2) виготовлення проектно-кошторисної документації на капітальний ремонт фасадів з утепленням студентського гуртожитку (2014 р.);
- 3) капітальний ремонт частини приміщень та покрівлі будівлі гуртожитку (2015 р.);
- 4) повна заміна віконних та дверних блоків на енергозберігаючі металопластикові (2015 р.);
- 5) ремонт покрівлі будівлі гуртожитку (2015 р.);

- 6) капітальний ремонт частини приміщень (2016 р.);
- 7) гідрохімічне очищення системи теплопостачання гуртожитку (2016 р.);
- 8) в місцях загального користування частково встановлено датчики руху та замінено лампи розжарювання на енергозберігаючі (2016 р.).

Протягом останніх трьох років Буцацьким коледжем Подільського державного аграрно-технічного університету вжито таких заходів з енергозбереження:

- 1) проведено ремонт системи опалення з заміною теплотраси (2014 р.),
- 2) здійснено перехід на альтернативний вид опалення - дрова (2014 р.),
- 3) замінено входні й балконні дверні блоки на енергоощадні (2016 р.).

На проведення зазначених робіт використано 347,688 тис. грн. позабюджетних коштів.

Проведення зазначених заходів у Тернопільському національному економічному університеті та Буцацькому коледжі Подільського державного аграрно-технічного університету не забезпечують повного комплексного енергозбереження у навчальних приміщеннях і гуртожитку й отримання максимальної економії енергії. Огороджувальні конструкції чотирьохповерхової будівлі навчального корпусу коледжу не утеплені, а дерев'яні вікна перебувають у технічно незадовільному стані, тому виникають значні тепловтрати і оновлена система опалення працює з низькою енергоефективністю.

Будівля студентського гуртожитку на 537 місць збудована в 1974 році, дев'ятиповерхова, складної конфігурації в плані. Стіни цегляні, облицьовані керамічною плиткою, котра на протязі останніх трьох років інтенсивно відшаровується і відпадає, знаходиться в аварійно-небезпечному стані, що становить загрозу для життя людей. Покрівля рулонна, місцями пошкоджена, потребує ремонту. Балкони зі збірних залізобетонних плит, що розшаровуються, які також потребують негайного ремонту.

Однією з основних проблем залишається загроза життю людей внаслідок падіння облицювальної плитки фасадів. Також низька ефективність використання паливно-енергетичних ресурсів на обігрівання будинку під час його експлуатації, в опалювальний період низька температура в житлових кімнатах, що є відхиленням від нормативних санітарно-гігієнічних параметрів мікроклімату для житлових приміщень, а також загроза збереження та забезпечення довговічності огорожувальних конструкцій під час експлуатації будівлі студентського гуртожитку.

Вищезазначені та інші завдання з енергозбереження виконані частково через недофінансування навчальних закладів на ці цілі.

Для забезпечення належного функціонування матеріально-технічної бази Тернопільського національного економічного університету необхідно здійснення таких робіт:

- виконання теплової ізоляції зовнішніх стін;
- продовження робіт з утеплення даху;
- подальшої модернізації системи опалення з встановленням автоматизованого теплового пункту;
- заміна неефективних опалювальних приладів (радіаторів);

- теплова ізоляція трубопроводів;
- встановлення автоматичних терморегуляторів на опалювальні прилади (радіатори) та захисних екранів між зовнішньою стіною і радіатором.

Здійснення цих заходів дозволить:

- зменшити споживання теплової енергії;
- зекономити енергоносії (газ, дрова, електроенергія);
- оптимізувати використання теплової енергії;
- заощадити бюджетні кошти (видатки на опалення);
- забезпечити нормативні санітарно-гігієнічні параметри мікроклімату приміщень;
- продовжити термін експлуатації огорожувальних конструкцій будівлі студентського гуртожитку;
- підвищити енергоефективність будівлі за рахунок проведення комплексу конструктивних заходів;
- захистити внутрішні поверхні стін від пливу вологи, зовнішні – від атмосферних опадів з використанням опоряджувально-захисних шарів покриття;
- провести комплексну термомодернізацію будівлі з метою підготовки її до використання альтернативних джерел енергії за новою технологією «пасивний будинок».

Для забезпечення належного функціонування матеріально-технічної бази Буцацького коледжу ПДАТУ необхідно здійснення таких робіт:

- 1) демонтаж віконних та дверних коробок з відбиванням штукатурки,
- 2) розбирання поясків, сандриків, відливів тощо,
- 3) встановлення енергозберігаючих вікон та дверних блоків,
- 4) утеплення фасадів з опорядженням декоративним розчином,
- 5) облицювання стін фасаду штукатуркою,
- 6) роботи з опорядження та благоустрою.

Реалізація програми забезпечить подальшу експлуатаційну надійність будівель та зменшення показника кількості спожитої теплової енергії і відповідних витрат бюджетних коштів на 20-30% щороку за рахунок енергозберігаючого ефекту (мінімізацію тепловтрат та підвищення ККД котельного обладнання). Також очікується забезпечення нормативних санітарно-гігієнічних параметрів мікроклімату приміщень, довговічності огорожувальних конструкцій під час експлуатації будівлі студентського гуртожитку, підвищення енергоефективності будівлі за рахунок проведення комплексу конструктивних заходів, що дозволить в тому числі забезпечити оптимальні мікрокліматичні умови приміщень та захист внутрішніх поверхонь стін від пливу вологи, зовнішніх – від атмосферних опадів з використанням опоряджувально-захисних шарів покриття.

У зв'язку із розпочатим процесом реформування системи освіти в напрямку її децентралізації та існуючими на даний час проблемами, у тому числі щодо фінансування відповідного освітнього сегмента із державного бюджету, існує нагальна потреба у фінансовій підтримці вищезгаданих закладів з місцевих бюджетів.

Реалізація даної програми дозволить навчальним закладам більш якісно здійснювати підготовку, перепідготовку фахівців для потреб регіону, створити належні умови для навчання та дозвілля студентів, зберегти навчально-матеріальну базу та забезпечити здійснення заходів з енергозбереження, заощадити бюджетні кошти та паливно-енергетичні ресурси за рахунок енергозберігаючого ефекту.

Враховуючи важливість питання раціонального та ефективного споживання енергоресурсів, виникла потреба розробки обласної програми фінансової підтримки енергозбереження у Тернопільському національному економічному університеті та Буцацькому коледжі Подільського державного аграрно-технічного університету на 2018 рік.

2. Визначення мети програми

Метою програми є реалізація політики енергоефективності та енергозбереження шляхом:

- скорочення споживання природного газу Тернопільським національним економічним університетом та Буцацьким коледжем Подільського державного аграрно-технічного університету;
- термомодернізація будівлі гуртожитку № 3 Тернопільського національного економічного університету та навчального корпусу Буцацького коледжу Подільського державного аграрно-технічного університету;
- забезпечення комфортних умов навчання та дозвілля у Тернопільському національному економічному університеті та Буцацькому коледжі Подільського державного аграрно-технічного університету;
- підвищення ефективності використання енергетичних ресурсів, забезпечення нормативних санітарно-гігієнічних параметрів мікроклімату приміщень, довговічності огорожувальних конструкцій під час експлуатації будівлі студентського гуртожитку № 3 Тернопільського національного економічного університету.
- створення належних умов навчання та виховання молоді, відповідно до Стратегії розвитку Тернопільської області на період до 2020 року.

3. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування; строки та етапи виконання програми

Реалізація завдань у напрямку вирішення проблем енергозбереження у Тернопільському національному економічному університеті та Буцацькому коледжі Подільського державного аграрно-технічного університету забезпечуватиметься шляхом впровадження заходів щодо поліпшення концентрації наявних організаційних та фінансових ресурсів.

Вирішення існуючих проблем передбачається наступними шляхами:

- проведення робіт з теплової ізоляції зовнішніх стін;
- продовження робіт з утеплення даху;
- подальшої модернізації системи опалення з встановленням автоматизованого теплового пункту;

- заміна неефективних опалювальних приладів (радіаторів);
- теплова ізоляція трубопроводів;
- встановлення автоматичних терморегуляторів на опалювальні прилади (радіатори) та захисних екранів між зовнішньою стіною і радіатором.

Це забезпечить зниження використання енергетичних ресурсів на обігрівання, приведення до нормативних санітарно-гігієнічних параметрів мікроклімату приміщень, довговічності огорожувальних конструкцій під час експлуатації будівель, шкідливого впливу на навколишнє середовище та скорочення використання паливно-енергетичних ресурсів та заощадження бюджетних коштів при розрахунках за комунальні послуги.

Виконання заходів програми здійснюватиметься протягом 2018 року.

Першочерговим для виконання є проведення капітального ремонту будівлі студентського гуртожитку № 3 Тернопільського національного економічного університету з виконанням робіт утеплення фасадів, ремонту балконів, покрівлі, інших робіт згідно проекту, а також встановлення енергозберігаючих вікон та дверних блоків, утеплення фасадів з опорядженням декоративним розчином, облицювання стін фасаду навчального корпусу Бучацького коледжу Подільського державного аграрно-технічного університету штукатуркою.

З метою забезпечення комплексної модернізації будівлі гуртожитку Тернопільського національного економічного університету щодо підвищення показників енергоефективності і подальшого енергозбереження паливно-енергетичних ресурсів на виконання завдання з Державної стратегії регіонального розвитку щодо підвищення ефективності використання енергетичних ресурсів з ціллю підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів та диверсифікації джерел енергопостачання й підвищення рівня ефективності в регіоні в даній будівлі проведено ряд енергоефективних заходів, а саме: здійснено заміну дерев'яних віконних та дверних блоків на енергозберігаючі металопластикові, встановлено датчики руху в приміщеннях загального користування, виконано промивання системи опалення, для збереження електроенергії проводиться заміна ламп розжарювання на енергозберігаючі, здійснюються роботи з утеплення даху та інші роботи для підготовки будівлі до комплексної модернізації.

Для покращення енергоефективності даної будівлі проведено аналіз архітектурно-планувальних рішень та енергетичних характеристик інженерного обладнання. Згідно висновку проведеного енергетичного аудиту будівлі існуючі огорожувальні конструкції будівлі не відповідають вимогам теплотехнічних показників, що суттєво впливає на ефективність використання паливно-енергетичних ресурсів на обігрівання будинку під час його експлуатації, що приводить до зниження потенціалу енергозбереження.

На попередніх етапах реалізації комплексу заходів з енергозбереження у Бучацькому коледжі першочергово були виконані: ремонт дахів навчального корпусу та гуртожитку та встановлення шатрового даху (2008 р.), капітальний ремонт комунікацій системи опалення, ремонт котельні гуртожитку та перехід на тверде паливо (2014 р.), заміна дверних блоків на енергоощадні (2016 р.).

Впровадження енергозберігаючих технологій у Бучацькому коледжі ПДАТУ вимагає невідкладного проведення капітального ремонту будівлі навчального корпусу для підвищення її енергоефективності. З цією метою у 2018 році заплановано демонтаж віконних та дверних коробок та встановлення енергозберігаючих металопластикових вікон та дверних блоків, та утеплення фасадів мінеральними плитами, облицювання стін фасаду декоративною штукатуркою, опорядження та благоустрій території.

Відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 11.05.2011 № 560 «Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» навчальними закладами розроблена проектно-кошторисна документація для проведення робіт із теплової ізоляції зовнішніх стін, ремонту балконів, ремонту покрівлі, виконання інших робіт згідно проекту в гуртожитку № 3 Тернопільського національного економічного університету, а також встановлення енергозберігаючих вікон та дверних блоків, утеплення фасадів з опорядженням декоративним розчином, облицювання стін навчального корпусу штукатуркою Бучацького коледжу Подільського державного аграрно-технічного університету.

Ефективна реалізація програми потребує: налагодження тісної співпраці Державного фонду регіонального розвитку, галузевих управлінь, органів місцевого самоврядування.

Згідно із постановою Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 № 196 «Деякі питання державного фонду регіонального розвитку» (зі змінами) обов'язковою умовою реалізації проектів, що здійснюються за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку є забезпечення співфінансування за рахунок коштів місцевих бюджетів в обсязі не менше 10 % від суми запланованої на відповідний бюджетний період. Тому, реалізацію програми планується здійснити за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку, обласного бюджету та інших джерел, не заборонених чинним законодавством (надходжень до спеціального фонду, благодійних внесків, коштів інвесторів).

Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми становить 13914,976 тис. грн. (у тому числі, для Бучацького коледжу Подільського державного аграрно-технічного університету – 8116,899 тис. грн.; для Тернопільського національного економічного університету – 5798,077 тис. грн.), з них:

- коштів Державного фонду регіонального розвитку – 11055,376 тис. грн. (у тому числі, для Бучацького коледжу Подільського державного аграрно-технічного університету – 6416,899 тис. грн.; для Тернопільського національного економічного університету – 4638,477 тис. грн.);
- коштів обласного бюджету – 2279,800 тис. грн. (у тому числі, для Бучацького коледжу Подільського державного аграрно-технічного університету – 1700,000 тис. грн.; для Тернопільського національного економічного університету – 579,800 тис. грн.);

- коштів інших джерел (учасників програми) – 579,800 тис. грн. (у тому числі, Тернопільського національного економічного університету – 579,800 тис. грн.).

Обсяг фінансування програми може бути уточнений під час складання місцевих бюджетів на 2018 рік у межах видатків, передбачених головному розпорядникові бюджетних коштів – відповідальному за виконання завдань і заходів програми.

**Ресурсне забезпечення програми
фінансової підтримки енергозбереження у Тернопільському національному
економічному університеті та Буцацькому коледжі Подільського
державного аграрно-технічного університету на 2018 рік**

тис. гривень

Обсяги коштів, які пропонується залучити на виконання програми	Усього витрат на виконання програми (2018 рік)
Обсяг ресурсів, усього, у тому числі:	13914,976
	(8116,899 + 5798,077)
державний фонд регіонального розвитку	11055,376
	(6416,899 + 4638,477)
обласний бюджет	2279,800
	(1700,000 + 579,800)
кошти інших джерел (учасників програми) Тернопільського національного економічного університету	579,800

5. Перелік завдань, заходів програми та результативні показники

Реалізація Програми спрямована на виконання наступних завдань:

- забезпечення реалізації державної стратегії в галузі освіти та підвищення рівня надання освітніх послуг мешканцям області;
- створення умов для безпечної життєдіяльності та здорового способу життя учасників виховного процесу, дотримання належного температурного режиму у навчальних приміщеннях;

- розширення можливостей для виховної роботи та підвищення ефективності системи національно-патріотичного виховання;
- створення умов для розвитку інноваційного середовища у навчальних закладах, впровадження новітніх енергозберігаючих технологій;
- завершення комплексу заходів з енергозбереження;
- значне скорочення споживання енергоресурсів (газу, твердого палива, електроенергії тощо);
- оптимізація використання природних ресурсів та бюджетних коштів;
- оновлення матеріально-технічної бази ВНЗ області, захист будівель від руйнування та підвищення їх енергоефективності;
- зменшення викидів шкідливих речовин в навколишнє природне середовище.

Виконання програми дасть змогу:

- створити належні умови для здобуття студентами вищої освіти;
- здійснити модернізацію морально застарілих та фізично «зношених» фасадів і вікон центрального корпусу коледжу та гуртожитку університету;
- підвищити якість навчально-виробничого процесу шляхом поетапного щорічного здійснення капітального ремонту будівель та комунікацій із впровадженням енергозберігаючих технологій.

Реалізація програми забезпечить подальшу експлуатаційну надійність будівель закладів освіти та зменшення показника кількості споживання теплової енергії на 20%-30%.

Завершення комплексу заходів з енергозбереження надасть можливість усунути проблему недостатнього обігріву приміщень та зменшити витрати бюджетних коштів та палива за рахунок енергозберігаючого ефекту. Ефективне споживання енергетичних ресурсів зумовить відповідне зменшення викидів парникових газів, економію бюджетних коштів на проведення позапланових поточних ремонтів, створення комфортних умов перебування в навчальних закладах, зменшення рівня захворюваності студентів і працівників тощо.

6. Напрями діяльності та заходи

**обласної програми фінансової підтримки енергозбереження у Тернопільському національному економічному університеті та
Буцацькому коледжі Подільського державного аграрно-технічного університету на 2018 рік ***

№ п/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування, тис. грн.	Очікувані результати
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Забезпечення покращення енергозбереження у ТНЕУ та БК ПДАУ	Тернопільський національний економічний університет 2.1. Виконання теплової ізоляції зовнішніх стін. 2.2. Виконання робіт з ремонту балконів. 2.3. Виконання робіт з ремонту покрівлі. 2.4. Виконання інших робіт згідно проекту.	2018 2018 2018	УОН ОДА ТНЕУ УОН ОДА ТНЕУ УОН ОДА ТНЕУ	Державний фонд регіонального розвитку Обласний бюджет Кошти інших джерел Державний фонд регіонального розвитку Обласний бюджет Кошти інших джерел Державний фонд регіонального розвитку Обласний бюджет Кошти інших джерел	4231,530 528,941 528,941 254,760 31,844 31,844 132,760 16,593 16,593 19,427	зменшення витрат теплової енергії на опалення гуртожитку на 10-15%. забезпечення оптимальних мікрокліматичних умов у приміщенні гуртожитку. захист будівлі гуртожитку від пливу вологи та атмосферних опадів. зменшення показника кількості споживання теплової енергії на 15%-20%

					Обласний бюджет	2,422	
					Кошти інших джерел	2,422	
2.		Бучацький коледж Подільського державного аграрно-технічного університету					
		1.1. Встановлення енергозберігаючих вікон та дверних блоків.	2018	УОН ОДА БК ПДАУ	Державний фонд регіонального розвитку	743,779	зменшення витрат теплової енергії на опалення навчального корпусу на 10-15%.
					Обласний бюджет	1000,000	
					Кошти інших джерел	-	
		1.2. Утеплення фасадів з опорядженням декоративним розчином.	2018	УОН ОДА БК ПДАУ	Державний фонд регіонального розвитку	2491,632	зменшення витрат теплової енергії на опалення навчального корпусу на 10-15%.
					Обласний бюджет	350,000	
					Кошти інших джерел	-	
		1.3. Облицювання стін фасаду штукатуркою.	2018	УОН ОДА БК ПДАУ	Державний фонд регіонального розвитку	3181,488	зменшення витрат теплової енергії на опалення навчального корпусу на 10-15%.
					Обласний бюджет	350,000	
					Кошти інших джерел	-	
		Всього				13914,976	

Скорочення та позначення :

УОН ОДА – Управління освіти і науки обласної державної адміністрації;
БК ПДАУ - Бучацький коледж Подільського державного аграрно-технічного університету;
ТНЕУ - Тернопільський національний економічний університет

Координація та контроль за ходом виконання програми

Координацію та контроль за ходом виконання програми здійснює управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації.

Учасники програми до 10 липня 2018 року та 10 січня 2019 року подають інформацію про хід її виконання в управління освіти і науки облдержадміністрації.

Узагальнену інформацію про хід виконання програми управління освіти і науки облдержадміністрації до 20 липня 2018 року та 20 січня 2019 року подає департаменту економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації.